Lietas Nr. C33310312
Lietas arhīva Nr. CA-2716-14/26

**SPRIEDUMS**
**Latvijas Republikas vārdā**
2014.gada 29.decembrī

Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģija šādā sastāvā:
tiesas sēdes priekšsēdētāja tiesnese Žanete Žimante,
tiesneses Lidija Pliča un Silvija Sēbriņa,
ar sekretāru Matīsu Karlsonu, tulci Saulenu Pronckuti un Annu Blanari,
piedaloties prasītāja /pers. C/ pilnvarotai pārstāvei /pers. D/ un atbildētājam /pers. E/,
atklātā tiesas sēdē Rīgā, Brīvības bulvārī 34, izskatīja civillietu /pers. C/ prasībā pret /pers. E/ par zaudējumu un morālā kaitējuma piedziņu, sakarā ar /pers. C/ apelācijas sūdzību par Rīgas rajona tiesas 2014.gada 30.maija spriedumu.

**Aprakstošā daļa.**

2011.gada 27.decembrī /pers. C/ (turpmāk - Prasītājs) Rīgas rajona tiesā cēla prasību pret /pers. E/ (turpmāk - Atbildētājs) par zaudējumu un morālā kaitējuma piedziņu, lūdzot tiesu piedzīt no Atbildētāja par labu Prasītājam zaudējumus LVL 500 un atlīdzību par morālo kaitējumu LVL 9'000, kopā piedzenot LVL 9'500.

Prasības pieteikumā norādīts, ka 2009.gada 28.novembrī /adrese/ Atbildētājs Prasītājam nodarīja miesas bojājumus, izdarot sitienus pa ķermeni, kā rezultātā Prasītājs nokrita zemē, un turpinot izdarīt sitienus Prasītājam pa ķermeni, t.sk., ne mazāk kā trīs sitienus pa labo kāju un ne mazāk kā trīs sitienu pa citām ķermeņa daļām. Atbildētāja prettiesisko darbību rezultātā Prasītājam radās labā apakšstilba kaulu lūzumi. Prasītājs bija spiests ilgstoši ārstēties, ir veikta operācija, pēc operācijas bija nepieciešama ilgstoša rehabilitācija, kruķu, fiksējošas bandāžas, speciālus ortopēdisku apavu, pretsāpju medikamentu un smēru, iegāde. Prasītājs ilgstoši bija darba nespējīgs. Tādējādi uzskata, ka ar prettiesisku darbību Atbildētājs nodarīja Prasītājam materiālus zaudējumus LVL 500 apmērā, turklāt Atbildētāja prettiesiskās rīcības dēļ Prasītājam radās fiziskas un garīgas ciešanas- morālais kaitējums, ko novērtē LVL 9'000 apmērā.

Prasība pamatota ar Civillikuma 1., 1635. un 2347.pantu.

Atbildētājs rakstveida paskaidrojumus par celto prasību tiesā nav iesniedzis.

2014.gada 30.maijā Rīgas rajona tiesa nosprieda prasību noraidīt un piedzīt no Prasītāja par labu valstij ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 5,69 *euro* apmērā.

Pirmās instances tiesa, atsaucoties uz Civillikuma 1635., 2347., 1770. un 1779.pantu, norādīja, ka, atbilstoši likumam, prasības apmierināšanai ir vajadzīgi četri priekšnoteikumi: Atbildētāja prettiesiskā rīcība (darbība vai bezdarbība); vaina; zaudējumu (kaitējuma) esamība un to konkrētais apmērs; cēloniskais sakars starp prettiesisko rīcību un zaudējumiem. Konstatēja, ka starp pusēm 2009.gada 25.novembrī noticis konflikts, kas pāraudzis kautiņā. Konflikta laikā Prasītājs sita ar kājām un rokām pa Atbildētāja dzīvokļa metāla durvīm, nodarot Atbildētājam zaudējumus- salauzis Atbildētāja dzīvokļa durvju rokturi.

Kriminālprocesa /numurs/ ietvaros, kurā par cietušo atzīts Atbildētājs, ar tiesas lēmumu Prasītājs noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, kas noteikts Krimināllikuma 185.panta pirmajā daļā, atzīts par nepieskaitāmu, no kriminālatbildības atbrīvots, piemērojot medicīniska rakstura piespiedu līdzekļi un no Prasītāja par labu Atbildētājam piedzenot mantiska zaudējuma kompensāciju LVL 50 apmērā. Kriminālprocesa ietvaros iegūtajam eksperta atzinumam pirmās instances tiesa piešķīra pierādījuma nozīmi izskatāmajā civillietā un konstatēja, ka 2009.gada 25.novembrī Prasītājs guvis sejas sasitumus ar zemādas asinsizplūdumiem labā mutes kaktiņa apvidū, sistu brūci augšlūpā - labā vaigā; zemādas asinsizplūdumus uz kakla un kreisā augšdelma; labā apakšstilba sasitumu ar lielā lielakaula un mazā lielakaula apakšējas trešdaļas (potīšu) lūzumiem; konstatētie miesas bojājumi varēja rasties cietu, trulu priekšmetu traumatiskas iedarbības rezultātā, t.sk., cietušajam krītot un pamežģījot labo apakšstilbu pēdas locītavā, un pēc sava rakstura tie kopumā pieskaitāmi vidēja smaguma miesas bojājumiem, kas izraisa ilgstošus veselības traucējumus uz laiku virs 21 dienas. Savukārt, izskatāmās civillietas ietvaros nopratināto liecinieku /pers.D/ (turpmāk- /pers.D/) un /pers.E/ (turpmāk- /pers.E/) liecībām tiesa ticamību nepiešķīra, atzīstot, ka tās ir savstarpēji pretrunīgas, kā arī ir pretrunā ar kriminālprocesa ietvaros sniegtajām liecībām par Atbildētāja izdarīto sitienu skaitu Prasītājam un pušu konflikta apstākļiem.

Bez tam tiesa konstatēja, ka Prasītājs no 2011.gada 26.oktobra ārstējies Valsts SIA "Rīgas Psihiatrijas un narkoloģijas centrs" Tiesu psihiatrisko ekspertīžu un piespiedu ārstēšanas centrā ar apsardzi, Rīgas 2.slimnīcā Prasītājam veikta ķirurģiska manipulācija kājai, par ārstēšanos Rīgas 2.slimnīcā Prasītājs veicis maksājumus LVL 13 un LVL 12 apmērā, aptuveni no 2002.gada Prasītājam ir psihiska rakstura saslimšana, sakarā ar ko ir noteikta 2.invaliditātes grupa.

Pirmās instances tiesa nekonstatēja cēlonisko sakaru starp pušu konflikta rezultātā esošo kautiņu un Prasītājam nodarītajiem miesas bojājumiem, atzīstot, ka Prasītājs nav pierādījis miesas bojājumu rašanos Atbildētāja rīcības rezultātā. Vienlaikus, tiesa ņēma vērā, ka Prasītājs bija konflikta izraisītājs, un, ievērojot eksperta atzinumā norādīto, ka Prasītājam miesas bojājumi varēja rasties cietu, trulu priekšmetu iedarbības rezultātā, atzina, ka Prasītāja kājai nodarītais kaitējums varēja rasties paša Prasītāja rīcības rezultātā- vairākas reizes stipri sitot ar rokām un kājām pa Atbildētāja dzīvokļa metāla durvīm.

Ņemot vērā minēto, no Civilprocesa likuma 93.panta izrietošo Prasītāja pienākumu pierādīt prasību, tiesa atzina, ka Prasītājs nav pierādījis Atbildētāja prettiesisko rīcību un cēloņsakarību starp to un Prasītāja zaudējumiem, kā arī nav pierādīta Atbildētāja vaina Prasītāja kaitējumam, tādēļ tiesa

secina, ka prasība par zaudējumu un morālā kaitējuma atlīdzības piedziņu ir noraidāma.

Atsaucoties uz Civilprocesa likuma 42.panta otro daļu, tiesa nosprieda no Prasītāja valsts labā piedzīt ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 5,69 *euro* apmērā.

2014.gada 1.jūlijā par iepriekš minēto tiesas spriedumu apelācijas sūdzību iesniedza Prasītājs.

Apelātors uzskata, ka pirmās instances tiesa nav pilnībā un kopsakarā ar visiem lietas materiāliem vērtējusi pierādījumus, kurus iesniedza Prasītājs, kā arī krimināllietas materiālus, kurā tas atzīts par cietušo. Proti, tiesa nav vērtējusi eksperta atzinumos konstatētos apstākļus, kas bija par pamatu miesas bojājumu veida un to rašanos apstākļu noskaidrošanā. Eksperta atzinumā, kas atrodas krimināllietā /numurs/, norādīts, ka Prasītājs labās kājas apakšstilba sasitumu ar lielā lielakaula un mazā lielakaula apakšējās trešdaļas (potīšu) lūzumiem nevarēja gūt, sitot ar kāju pa dzīvokļa durvīm, kā arī ar šādiem lūzumiem patstāvīgi pārvietoties nevarēja. Ar minēto eksperta atzinumu pierādās fakts, ka Prasītājs pats sev nevarēja nodarīt miesas bojājumus, bet tos nodarīja Atbildētājs, pie apstākļiem, kuri norādīti 2012.gada 3.septembra Rīgas rajona tiesas lēmumā par medicīnisko rakstura piespiedu līdzekļa noteikšanu. Tādēļ Prasītājs nepiekrīt tiesas norādītajam, ka nav iespējams konstatēt cēlonisko sakaru starp pušu konflikta rezultātā esošo kautiņu un Prasītājam nodarītajiem miesas bojājumiem.

Prasītāja pilnvarotā pārstāve nekad nav teikusi, ka Atbildētājs ir vainojams invaliditātes grupas piešķiršanā Prasītājam. Atbilstoši liecinieku /pers.E/ un /pers.D/ liecībām, Atbildētāja rīcības dēļ Prasītājam nodarīti miesas bojājumi, kuru rezultātā viņš nevarēja piecelties no zemes un aizsargāties no Atbildētāja agresijas. Atbildētājs ir nodarījis materiālus zaudējumus Prasītājam un, nodarot miesas bojājumus, radīja Prasītājam morālu aizskārumu - fiziskas sāpes.

Atbildētājs rakstveida paskaidrojumus par apelācijas sūdzību tiesā nav iesniedzis.

Apelācijas sūdzības iesniedzēja- Prasītāja, pilnvarotā pārstāve tiesas sēdē, realizējot Civilprocesa likuma 74.panta trešās daļas 2.punktā noteiktās prasītāja tiesības, samazināja prasījumu par morālā kaitējuma piedziņu apmēru, lūdzot tiesu piedzīt no Atbildētāja par labu Prasītājam morālo kaitējumu 1'000 *euro*. Prasību daļā par zaudējumu LVL 500 (711,43 *euro*) uzturēja pilnībā, paskaidrojot, ka attiecībā uz zaudējumiem viņas rīcībā nav citu pierādījumu, kā vien tie, kas jau atrodas lietas materiālos.

Atbildētājs tiesas sēdē prasību un apelācijas sūdzību neatzina, noliedzot savu atbildību par Prasītājam radušamies zaudējumiem un kaitējumu. Paskaidroja, ka viņa ienākumi vidēji ir 500 *euro* mēnesī, apgādībā ir 7-gadīgs bērns.

**Motīvu daļa.**

Civillietu tiesu kolēģija, ņemot vērā lietas dalībnieku sniegtos paskaidrojumus, pārbaudījusi un novērtējusi lietā esošos pierādījumus, izvērtējusi apelācijas sūdzības motīvus, secina, ka prasība ir apmierināma daļēji.

Kā izriet no prasības pieteikuma, Prasītājs zaudējumu un morālā kaitējuma rašanos pamato ar Atbildētāja pret Prasītāju vērstu vardarbību, kura rezultātā Prasītājam nodarīti miesas bojājumi un radušies ar ārstēšanos saistīti izdevumi.

Pušu starpā nav strīda par to, ka to starpā 2009.gada 25.novembrī notika konflikts, bet gan pastāv strīds par to, vai šī konflikta laikā Atbildētājs pieļāvis prettiesiskas darbības, kas bijušas cēloniskā sakarībā ar prasības pieteikumā norādītajiem Prasītāja zaudējumiem un morālo kaitējumu- ciešanām.

Izvērtējusi lietā iesniegtos pierādījumus par pušu konfliktu 2009.gada 25.novembrī (Rīgas rajona tiesas 2012.gada 3.septembra lēmumu par medicīniska rakstura piespiedu līdzekļa noteikšanu Prasītājam (lietas 76.-78.lapa), liecinieku /pers.E/ un /pers.D/ liecības pirmās instances tiesā, kā arī šo personu liecības kriminālprocesa ietveros (lietas 91.- 92., 141.- 142., 151.- 154.lapa), Atbildētāja 2009.gada 25.novembra iesnieguma policijas inspektoram protokolu, kā arī viņa sniegtās liecības kriminālprocesa ietvaros (lietas 134., 143.- 144., 157.lapa), Prasītāja 2009.gada 30.novembra iesniegumu policijas inspektoram protokolus, kā arī viņa sniegtās liecības kriminālprocesa ietvaros (lietas 136., 139.- 140. lapa)), Civillietu tiesu kolēģija konstatē:

- kriminālprocesa ietvaros tiesa ir konstatējusi faktu, ka 2009.gada 25.novembrī Prasītājs, būdams alkohola reibuma stāvoklī, ap plkst. 22:00 ieradās Atbildētāja dzīvesvietā nolūkā ar Atbildētāju izskaidroties. Tā kā Atbildētājs durvis neatvēra. Prasītājs dusmās vairākas reizes ar rokām un kājām sita pa durvju rokturi, to salaužot, un no notikuma vietas aizgāja (lietas 76.-78.lapa);

- no liecinieka /pers.D/ pirmās instances tiesā un kriminālprocesu ietvaros sniegtajām liecībām izriet, ka pēc tam, kad Prasītājs no Atbildētāja dzīvokļa durvīm aizgāja, viņam (lieciniekam) piezvanīja Atbildētājs un teica, lai Prasītājs atnāk pie Atbildētāja. Prasītājs atnāca, lamājās, gribēja Atbildētājam iesist, bet netrāpīja, un tad Atbildētājs iesita Prasītājam. Prasītājs nokrita, atsitās ar galvu pret zemi. Kad Prasītājs gribēja piecelties, Atbildētājs turpināja sist Prasītāju ar rokām un kājām (lietas 91.-92., 153.-154.lapa);

- liecinieks /pers.E/ pirmās instances tiesā liecināja, ka redzēja, kā Atbildētājs sit Prasītājam, norādīja, ka viss bija tā, kā liecinājis kriminālprocesa ietvaros 2011.gada 22.martā. Kriminālprocesa ietvaros 2011.gada 22.martā /pers.E/ liecināja, ka pēc tam, kad Prasītājs sita pa Atbildētāja dzīvokļa durvīm un tās salauza, bet Atbildētājs durvis neatvēra, visi- viņš, /pers.D/ un Prasītājs, aizgāja. Pēc kāda laika Atbildētājs piezvanīja /pers.D/ un teica, ka grib parunāt ar Prasītāju. /pers.D/ aizgāja pēc Prasītāja, un, kad Prasītājs iznāca ārā, ieraudzījis Atbildētāju, viņš sāka necenzēti lamāties, saķēra Atbildētāju aiz drēbēm, gribēja iesist, bet netrāpīja. Tad Atbildētājs vienu reizi ar dūri iesita Prasītājam pa seju, Prasītājs nokrita uz zemes un, kā likās, sasita galvu. Atbildētājs vienu reizi iespēra Prasītājam pa kāju. 2009.gada 30.novembrī /pers.E/ kriminālprocesa ietvaros liecināja, ka uz ielas redzēja, kā Prasītājs, skaļi lamājoties, mēģināja iesist Atbildētājam, bet Atbildētājs Prasītāju atgrūda un Prasītājs nokrita (lietas 92., 141.-142., 151.- 152.lapa);

- 2009.gada 25.novembrī Atbildētājs sniedza policijai ziņojumu, ka bija ārā, kad par to, ka tiek lauztas dzīvokļa durvis, viņam paziņoja sieva. Pieejot pie dzīvokļa nevienu neredzēja, durvīm bija salauzts rokturis. Mājās sieva pastāstīja, ka bija atnākuši trīs vīrieši un lauzuši durvis. Atbildētājs izgāja un ielas un ieraudzīja šos trīs vīriešus. Vīrieti, kas gribēja iesist, nogāza zemē un izsauca policiju. 2009.gada 3.decembrī Atbildētājs kriminālprocesa ietvaros liecināja, ka pēc tam, kad sieva telefoniski bija paziņojusi par durvju laušanu un, atnākot mājās, pats pārliecinājās, ka salauzts durvju rokturis, piezvanījis/pers.D/ (/pers.D/), kurš teica, ka tie bija viņi un atnāks vēlreiz. Kad pēc 10-15 minūtēm Atbildētājs izgāja ārā, pie viņa pieskrēja Prasītājs, sita ar dūri, bet netrāpīja. Tad Atbildētājs iesita ar dūri pa seju Prasītājam un Prasītājs nokrita, mēģināja piecelties, bet nevarēja, jo viņam sāpēja kāja. 2011.gada 14.martā kriminālprocesa ietvaros Atbildētājs papildus iepriekš norādītajam liecināja, ka pēc tam, kad Prasītājs mēģināja piecelties no zemes, lai, kā likās, vēlreiz mēģinātu Atbildētājam iesist, Atbildētājs vienu reizi iespēra Prasītājam pa kāju (lietas 134., 143.- 144., 157.lapa);

- 2009.gada 30.novembrī Prasītājs ziņoja policijai, ka 2009.gada 25.novembrī Atbildētājs iesita viņam ar roku pa seju, kā rezultātā nokrita uz zemes, pēc tam vēl konstatēja labās kājas traumu. Kriminālprocesa ietvaros Prasītājs liecināja, ka pēc uzrīkotā skandāla pie Atbildētāja dzīvokļa durvīm, kas viņam netika atvērtas, atgriezās mājās. Pēc tam /pers.D/ (/pers.D/) viņam- Prasītājam, telefoniski paziņoja, ka Atbildētājs viņu gaida. Izejot ārā un ieraugot cilvēku, kas viņu gaida, izteica draudus, bet, Atbildētājs sagaidīja viņu ar sitienu pa seju. No šī sitiena nokrita, pret zemi sasita galvu, zaudēja

samaņu. Kad atguvās, mēģināja piecelties, bet nevarēja to izdarīt, jo bija savainota kāja. Kļuva nikns un stipri lamāja Atbildētāju un tos, kas bija līdzās. Atbildētājs vēl ik pa reizei iesita, atbildot uz Prasītāja lamāšanos un draudiem. Piecelties nevarēja sāpju dēļ. Kad atbrauca policija, redzot Prasītāja miesas bojājumus un asinis uz sejas un apģērba, policijas darbinieki izsauca ātro medicīnisko palīdzību un nodeva Prasītāju mediķiem (lietas 136., 139.-140.lapa).

Pušu starpā nav strīda par to, ka pēc Prasītāja un Atbildētāja savstarpēja konflikta uz ielas, Prasītājs nekavējoties nodots medicīnas darbiniekiem, tādēļ tiesai nav pamata atzinumam, ka miesas bojājumus Prasītājs būtu varējis iegūt vēlāk.

No lietā esoša eksperta 2010.gada 11.marta atzina Nr.28-2770 ar tā 2011.gada 21.janvāra papildinājumu Nr.2-167 izriet, ka konfliktā ar Atbildētāju 2009.gada 25.novembrī Prasītājs guvis vidēja smaguma miesas bojājumus, kas izraisa ilgstošus veselības traucējumus uz laiku virs 21 dienas: galvas, sejas sasitumu ar zemādas asinsizplūdumiem labā mutes kaktiņa apvidū, sistu brūci augšlūpā - labā vaigā; zemādas asinsizplūdumus uz kakla un kreisā augšdelma; labā apakšstilba sasitumu ar lielā lielakaula un mazā lielakaula apakšējas trešdaļas (potīšu) lūzumiem. Turklāt, labā apakšstilba sasitumu ar potīšu lūzumiem Prasītājs nevarēja gūt, sitot ar kāju pa dzīvokļa durvīm, un ar šādiem lūzumiem patstāvīgi pārvietoties nevarēja (lietas 96.-99., 162.-163.lapa).

Ņemot vērā iepriekš norādīto kopumā, Civillietu tiesu kolēģija par pierādītu atzīst faktu, ka eksperta atzinumā konstatēto Prasītāja miesas bojājumu cēlonis ir Atbildētāja sitieni, vienlaikus par nepamatotu atzīstot pirmās instances tiesas spriedumā tiesas pausto uzskatu, ka nav iespējams konstatēt cēlonisko sakaru starp Atbildētāja rīcību un Prasītājam radušies miesas bojājumiem. Turklāt, Civillietu tiesu kolēģija atzīst, ka pirmās instances tiesa nepamatoti pušu strīdu saistījusi ar kriminālprocesa /numurs/ ietvaros izdarīto tiesas secinājumu par to, ka Prasītājs izdarījis Krimināllikuma 185.panta pirmajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu- salauzis Atbildētāja dzīvokļa durvju rokturi, jo, kā izriet no iepriekš norādītajām ziņām par pušu konfliktu 2009.gada 25.novembrī, tai skaitā, liecinieku /pers.D/ un /pers.E/ liecībām pirmās instances tiesas sēdē, pēc durvju salaušanas Prasītājs devies prom un atgriezies vien pēc Atbildētāja aicinājuma. Tas nozīmē, ka, atbilstoši Civilprocesa likuma 192.pantā noteiktajam tiesas pienākumam stingri ievērot celtās prasības robežas, lietā nav nozīmes kriminālprocesa, kas norisinājies par Prasītāja izdarītā noziedzīga nodarījuma faktu, ietvaros izdarītajiem tiesas secinājumiem par Prasītāja rīcības tiesiskumu, bet ir nozīme tam, vai Atbildētāja rīcība- miesas bojājumu nodarīšana Prasītājam, ir tiesiski attaisnojama.

Atbildētāja rīcības- miesas bojājumu nodarīšanai Atbildētājam, tiesisku attaisnojumu Civillietu tiesu kolēģija nekonstatē. Atbilstoši iepriekš norādītajam, tiesa ir nodibinājusi, ka Prasītājs miesas bojājumus guvis pēc tam, kad, iznācis uz ielas, atsaucoties Atbildētāja aicinājumam. Kā izriet no liecinieku /pers.D/ un /pers.E/ liecībām, Atbildētājs Prasītāju aicinājis saistībā ar durvju laušanas faktu. No Atbildētāja 2009.gada 25.novembra ziņojuma policija izriet, ka Atbildētājs par durvju laušanas faktu policijai ziņojis pēc tam, kad jau bija nodarījis miesas bojājumus Prasītājam (lietas 134.lapa). Ņemot to vērā, Civillietu tiesu kolēģija atzīst, ka Prasītājs miesas bojājumus guvis nebūtu, ja Atbildētājs par Prasītāja noziedzīgu nodarījumu nekavējoties būtu ziņojis policijai, nevis izaicinājis Prasītāju uz konflikta turpinājumu. Fakts, ka Prasītājs, uz ielas ieraugot Atbildētāju, lamājies un, pienākot klāt, satvēris Atbildētāju aiz drēbēm un mēģināja tam iesist, Atbildētāja rīcību- miesas bojājumu nodarīšanu Prasītājam, neattaisno, jo, pirmkārt, kā jau iepriekš norādīts, šādas situācijas rašanos izprovocēja pats Atbildētājs, otrkārt, pušu starpā nav strīda par faktu, ka Prasītājs atradās stiprā alkohola reibumā, kādēļ Prasītājam iesist nevarēja, treškārt, kā izriet no liecinieku /pers.D/ un /pers.E/ liecībām, kā arī Atbildētāja sniegtajām liecībām kriminālprocesa ietvaros, pēc tam, kad Prasītājs saņēma pirmo Atbildētāja sitienu, nokrita zemē un vairs nevarēja piecelties, Atbildētājs Prasītājam turpināja sist, proti, Atbildētājs sita Prasītājam, lai gan reāls Atbildētāja apdraudējums no Prasītāja puses nepastāvēja, un, ceturtkārt, likuma izpratnē personai aizliegts patvarīgi pielietot vardarbību pret citu personu, proti, ar likumu aizsargātas ir tiesības uz personas neaizskaramību (Latvijas Republikas Satversmes 94.pants).

Ņemot vērā iepriekš norādīto, Civillietu tiesu kolēģija atzīst, ka Atbildētāja rīcībai, kas ir cēloniskā sakarā ar Atbildētāja miesas bojājumiem, ir prettiesīgs raksturs, kas Civillikuma 1635.panta pirmās daļas un 1779.panta izpratnē rada Prasītājam tiesības saņemt no Atbildētāja zaudējumu un morālā kaitējuma, kas cēlušies no Atbildētāja nodarītajiem miesas bojājumiem, atlīdzinājumu. Vienlaikus Civillietu tiesu kolēģija atzīt, ka pie nepareiza pirmās instances tiesas secinājuma par šādu Prasītāja tiesību neesamību ir novedis Civilprocesa likuma 97.panta pirmajā daļā noteikta tiesas pienākuma pilnīgi un objektīvi pārbaudīt un novērtēt pierādījumus pārkāpums.

Pirmās instances tiesa spriedumā pamatoti norādījusi, ka lai konstatētu zaudējumu atlīdzināšanas pienākumu Atbildētājam, atbilstoši Civillikuma 1770., 2347.pantam, nav pietiekami konstatēt Atbildētāja prettiesiskās rīcības cēlonisko sakaru ar Prasītāja mantiska rakstura zaudējumu, bet ir nepieciešams konstatēt arī šādu Prasītāja zaudējumu apmēru, turklāt, atbilstoši Civilprocesa likuma 93.pantam, zaudējumu apmēra pierādīšanas pienākums gulstas uz Prasītāju.

Pārbaudījusi lietā iesniegtos pierādījumus attiecībā uz zaudējumu apmēru (lietas 18.- 22., 44.- 45.lapa), ņemot vērā tiesas sēdē Prasītāja pārstāves norādīto, ka citu pierādījumu nav, Civillietu tiesu kolēģija Prasītāja norādīto zaudējumu apmēru atzīst par nepierādītu. Proti, no kases čeka (lietas 18.lapa) izriet, ka 2009.gada 11.decembrī par trīs nakts gultas vietām medicīnas iestāde no Prasītāja saņēmusi LVL 5. Kā konstatēts, Prasītājam miesas bojājumi nodarīti un mediķu aprūpē viņš nodots 2009.gada 25.novembrī, taču minētajā dokumentā par Prasītāja maksājumu 2009.gada 11.decembrī nav norādes par to, kad Prasītājs trīs naktis stacionārā atradies. Arī izrakstot no Prasītāja medicīniskās kartes (lietas 21.- 22., 44.-45.lapa) nav lasāma ārstu norāde par to, ka saistībā ar 2009.gada 25.novembrī gūtajām traumām Prasītājam būtu tikusi noteikta stacionāra ārstēšana. Arī salasāmo maksājumu dokumentu, kas atrodas lietas 19.lapā, sasaisti ar izrakstos no Prasītāja medicīniskās kartes minētām ārstu norādēm Prasītājam Civillietu tiesu kolēģija pamatu nekonstatē. No lietā iesniegtiem dokumentiem par Prasītāja invaliditāti (lietas 34- 37.lapa) izriet, ka Prasītājam 2011.gada 2.novembrī invaliditāte piešķirta 9 gadus ilgas un nepārtraukti ārstētas, hroniski noritošas slimības rezultātā. No minētā izriet, ka Prasītāja iesniegtie maksājuma dokumenti nav viennozīmīgi saistāmi vienīgi ar 2009.gada 25.novembrī iegūtām traumām.

Tā kā citi pierādījumi attiecībā uz Prasītāja norādītā zaudējuma apmēru konstatēti netiek, Civillietu tiesu kolēģija atzīst, ka zaudējumu apmēru Prasītājs pierādījis nav, tādēļ prasība daļā par zaudējumu piedziņu ir noraidāma.

Izšķirot jautājumu par Prasītājam nosakāmās kompensācijas par morālo kaitējumu apmēru, Civillietu tiesu kolēģija vadās no Civillikuma 1635.panta otrās daļas, kas noteic, ka ar morālo kaitējumu jāsaprot fiziskas vai garīgas ciešanas, kas izraisītas ar neatļautas darbības rezultātā nodarītu cietušā nemantisko tiesību vai nemantisko labumu aizskārumu. Atlīdzības apmēru par morālo kaitējumu nosaka tiesa pēc sava ieskata, ņemot vērā morālā kaitējuma smagumu un sekas. Proti, atbilstoši šai likuma normai, tiesas pienākums, nosakot morālā kaitējuma apmēru, ir vērtēt morālā kaitējuma smagumu un sekas.

Prasības pieteikumā Prasītājs nav konkretizējis, kādas garīgas ciešanas viņam radīja miesas bojājumu nodarīšana, bet apelācijas sūdzībā norādījis, ka morālo kaitējumu saista ar fiziskām sāpēm. Līdz ar to, ievērojot celtās prasības robežas, tiesai nav pamata konstatēt Prasītāja garīgās ciešanas.

Ņemot vērā tiesas konstatētos Atbildētāja nodarītos miesas bojājumus, ko konstatējis eksperts, tiesai nav šaubu par to, ka Prasītājs piedzīvojis

fiziskas ciešanas- sāpes, un viņa veselības traucējums bijis ilgstošs. Tomēr tiesa ņem vērā arī to, ka lietā nav ziņu, kas liecina, ka gūtās traumas Prasītājam radījušas paliekošas sekas.

Nosakot morālā kaitējuma apmēru, Civillietu tiesu kolēģija ņem vērā arī Prasītāja lomu pušu konfliktā, proti, pats Prasītājs pieļāvis Atbildētāja tiesību uz personas neaizskaramību pārkāpumu- kā izriet no liecinieku /pers.D/ un /pers.E/, un paša Prasītāja kriminālprocesa ietvaros sniegtajām liecībām, Prasītājs aizskāris Atbildētāju lamājoties, draudot un pirmais mēģinot Atbildētājam iesist.

No morālā kaitējuma smaguma un seku viedokļa morāla kaitējuma atlīdzības apmēram jābūt tādam, lai tas samērīgi sniegtu gandarījumu Prasītājam, sniedzot atlīdzinājumu par pārciestam fiziskām sāpēm, un tai pat laikā tam jābūt tādam, lai tas preventīvi atturētu Atbildētāju no līdzīgas rīcības.

Ievērojot iepriekš norādīto kopumā, Civillietu tiesu kolēģija atzīst, ka samērīgi ar konstatētā morālā kaitējuma smagumu un sekām, Prasītāja lomu pušu konfliktā, pietiekami, lai atbilstoši konstatētajam morālajam kaitējumam sniegtu Prasītājam taisnīgu morālu gandarījumu, kā arī, lai veiktu prevencijas funkciju, atlīdzība par Atbildētāja nodarīto morālo kaitējumu Prasītājam nosakāma 300 *euro* apmērā.

Kā izriet no lietas materiāliem, ceļot prasību, Prasītājs samaksājis valsts nodevu par prasību LVL 150 jeb 213,43 *euro,* ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus LVL 13,51 jeb 19,23 *euro* un kancelejas nodevu LVL 6 jeb 8,54 *euro* (lietas 6.-13., 67.-70.lapa). Ievērojot uzturētās prasības apmēru, Civilprocesa likuma 34.panta pirmās daļas 1.punkta b) apakšpunktu, 39.panta pirmās daļas 5.punktu (redakcijā uz prasības celšanas brīdi), prasības, par kādu tā tiek apmierināta, kopsummu 300 *euro* (jeb LVL 210,84), vadoties no Civilprocesa likuma 41.panta pirmās daļas, no Atbildētāja par labu Prasītājam tiek piedzīta samaksātā valsts nodeva 71,14 *euro* (LVL 50) apmērā un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 27,77 *euro* (LVL 19,51) apmērā.

Civilprocesa likuma 44.panta otrā daļa noteic, ka ar lietas vešanu saistītos izdevumus piespriež no atbildētāja par labu prasītājam, ja viņa prasījums ir apmierināts pilnīgi vai daļēji. No lietas materiāliem redzams, ka Prasītājam pirmās instances tiesā juridisko palīdzību lietā sniedza zvērināta advokāte Regīna Siksna (lietas 73.lapa), un lietā iesniegti pierādījumi tam, ka Prasītājam radušies ar lietas vešanu saistītie izdevumi- advokāta palīdzības apmaksai, 185,37 *euro* (LVL 130,28, lietas 84., 85.lapa) apmērā. Ievērojot Civilprocesa likuma 44.panta pirmās daļas 1.punkta a) apakšpunktā noteikto, no Atbildētāja par labu Prasītājam ar lietas vešanu saistītie izdevumi ir piedzenami 30 % apmērā no apmierinātās prasības summas (300 *euro*), kas ir 90 *euro* (300 *euro* x 30 %).

Ņemot vērā, ka saskaņā ar Rīgas rajona tiesas tiesneses 2014.gada 2.jūlija lēmumu Prasītājs atbrīvots no valsts nodevas par apelācijas sūdzību samaksas (lietas 124.lapa), bet ar apelācijas instances tiesas spriedumu prasība daļēji apmierināta, saskaņā ar Civilprocesa likuma 42.pantu, no Atbildētāja par labu valstij piedzenama nesamaksātā valsts nodeva 71,14 *euro* (jeb LVL 50) apmērā par apelācijas sūdzības iesniegšanu.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 42.panta nosacījumiem, no Atbildētāja valsts labā piedzenami arī ar lietas izskatīšanu saistītie nesamaksātie izdevumi. No lietā esošās uzziņas lapas un izziņām ar lietas izskatīšanu saistītiem izdevumiem, secināms, ka ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi (par tiesas pavēstu un paziņojumu nosūtīšanu) ir 10,39 *euro* (LVL 7,30) pirmās instances tiesā un 3,10 *euro* (LVL 2,18) apelācijas instances tiesā (lietas 1., 2., 128.lapa), kas kopā veido 13,49 *euro*. Līdz ar to no Atbildētāja valsts ienākumos piedzenami iepriekš nesamaksātie ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 8,79 *euro*, ko veido starpība starp reāli esošajiem un Prasītāja iepriekš samaksātajiem ar lietas izskatīšanu saistītajiem izdevumiem 4,70 *euro* apmērā.

Termiņš sprieduma labprātīgai izpildei daļā par naudas summas un tiesāšanās izdevumu piedziņu tiek noteikts, ievērojot Civilprocesa likuma 204.$^{1}$pantu- 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās brīža. Šajā termiņā valsts labā piedzīto tiesas izdevumu samaksu apliecinoši dokumenti iesniedzami Rīgas apgabaltiesā.

**Rezolutīvā daļa.**

/pers. C/ prasību pret /pers. E/ apmierināt daļēji.

Piedzīt no /pers. E/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. C/, personas kods /personas kods/, morālā kaitējuma atlīdzību 300 *euro* un tiesāšanās izdevumus 188,91 *euro,* bet pavisam kopā 488,91 *euro* (četri simti astoņdesmit astoņu *euro* un 91 centu) apmērā.

Prasību pārējā daļā noraidīt.

Piedzīt no /pers. E/, personas kods /personas kods/, par labu valstij valsts nodevu 71,14 *euro* (septiņdesmit viena *euro* un 14 centu) apmērā.
Piedzīt no /pers. E/, personas kods /personas kods/, par labu valstij ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 8,79 *euro* (astoņu *euro* un 79 centu) apmērā.

Sprieduma labprātīgai izpildei daļā par naudas summas un tiesāšanās izdevumu piedziņu noteikt termiņu- 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas. Labprātīgi izpildot spriedumu daļā par tiesas izdevumu piedziņu valsts labā, norādītajā termiņā maksājumus apliecinošus dokumentus iesniegt Rīgas apgabaltiesā.

Spriedumu var pārsūdzēt Latvijas Republikas Augstākās tiesas Civillietu departamentā 30 dienu laikā no pilna sprieduma sastādīšanas dienas, kasācijas sūdzību iesniedzot Rīgas apgabaltiesā.

Pilns spriedums sastādīts 2015.gada 20.martā.

Tiesneses Ž.Žimante

L.Pliča

S.Sēbriņa